

WORK PACKAGE 4

Teachers 4.0 Digital (Project No: 101132893)

Διδασκαλία & Υλοποίηση Πανεπιστημιακού Μαθήματος στην Ελλάδα

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ) • Τμήμα ΠΤΔΕ

Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Erasmus+ "Teachers 4.0 Digital" & Συμμετέχοντα Μέλη

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

1.500+

Φοιτητές/τριες

Συμμετέχουσες Χώρες

Διακρατική συνεργασία 6 ευρωπαϊκών κρατών μελών

Ελλάδα

ΕΚΠΑ - Τμήμα ΠΤΔΕ

Κύπρος

Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Ιταλία

University of Palermo

Βουλγαρία

Sofia University St. Kliment Ohridski

Ρουμανία

West University of Timișoara

Πολωνία

University of Lodz

Στοιχεία Υλοποίησης & Ομάδα Εργασίας

Πλαίσιο Φορέα

Οργανισμός: ΕΚΠΑ – Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης (ΠΤΔΕ).

Τόπος: Ναυαρίνου 13Α, Αθήνα, Τ.Κ. 106 80.

Περίοδος: 4 εξάμηνα (2024–2026).

Εκπαιδευτική Ομάδα

Κ. Σκορδούλης, Ομ. Καθηγητής

Ι. Κατσιαμπούρα, Αναπλ. Καθηγήτρια

Γ. Κουτρομάνος, Αναπλ. Καθηγητής

Κ. Τσώλη, Αναπλ. Καθηγήτρια

Χ. Παπουτσή, Μεταδιδακτορική ερευνήτρια

Ε. Κοντόσταυλου, Υποψήφια διδάκτορας

Οι Δύο Μορφές Διδασκαλίας στο ΕΚΠΑ

Εργαστηριακό Μάθημα (Επιλογής κατά το Πρόγραμμα Σπουδών)

«Κριτικός Ψηφιακός Γραμματισμός»
3ωρες εβδομαδιαίες συνεδρίες στο ειδικό εργαστήριο Πληροφορικής.

Ενσωμάτωση σε σχετικά Μαθήματα (Υποχρεωτικά κατά το Πρόγραμμα Σπουδών)

Ενσωμάτωση σε 2 μαθήματα 3ου και 4ου έτους (8 τρίωρα) με έμφαση στο θεωρητικό πλαίσιο και στην κριτική συζήτηση.

Προσέλκυση Φοιτητών/τριών

Αξιοποίηση της πλατφόρμας E-class και άμεση επικοινωνία κατά τη διάρκεια των μαθημάτων των μελών ΔΕΠ.

Εξάμηνα & Ακαδημαϊκά Έτη Εφαρμογής

01

1η Εφαρμογή

Χειμερινό εξάμηνο
2024-2025

02

2η Εφαρμογή

Εαρινό εξάμηνο
2024-2025

03

3η Εφαρμογή

Χειμερινό εξάμηνο
2025-2026

04

4η Εφαρμογή

Εαρινό εξάμηνο
2025-2026

Διάρθρωση & Ενότητες Μαθήματος

01

Εισαγωγή

Εισαγωγή στο πλαίσιο, τους στόχους και τη θεματολογία του μαθήματος

02

Παραπληροφόρηση

Για ποιο πράγμα μιλάμε; (π.χ. παραπληροφόρηση, ελλιπής πληροφόρηση, υπερπληροφόρηση)

03

Βασικοί Όροι

Περισσότεροι βασικοί όροι και ορισμοί (π.χ. ψηφιακή επανάσταση, ψηφιακό χάσμα, ηλεκτρονικό ψάρεμα)

04

Καθορίζοντας το Πλαίσιο

Διδασκαλία και μάθηση στο ψηφιακό σχολικό περιβάλλον

05

Αξιολόγηση

Αξιολόγηση και διερεύνηση του ψηφιακού γραμματισμού στα σχολεία

06

Πρακτικές Μαθητών/τριών

Εξερευνήστε τις βασικές πρακτικές των μαθητών/μαθητριών στα μέσα μαζικής ενημέρωσης

07

Διδασκαλία

Διδασκαλία του ψηφιακού γραμματισμού και της παραπληροφόρησης

08

Ανάπτυξη Ικανοτήτων

Ανάπτυξη ικανοτήτων ψηφιακού γραμματισμού στην τάξη και στο σχολείο: Ας γίνουμε ψηφιακοί πολίτες

09

Ποικιλομορφία

Οι μαθητές/μαθήτριες σε όλη τους την ποικιλομορφία (π.χ. ηλικιακή, έμφυλη, γεωγραφική, κοινωνικοταξική)

10

Σχέδια Μαθήματος

Βασικά χαρακτηριστικά σχεδίων μαθήματος και εκπόνηση σχεδίων διδασκαλίας

Ερωτηματολόγια Έρευνας & Αξιολόγησης

01

Pre-Test

Αρχική αξιολόγηση γνώσεων και δεξιοτήτων πριν την έναρξη της διδασκαλίας.

298 Απαντήσεις

02

Post-Test

Τελική αξιολόγηση για τη μέτρηση της μαθησιακής εξέλιξης και αποτελεσματικότητας.

287 Απαντήσεις

03

Στάσεις & Πεποιθήσεις

Ερωτηματολόγιο διερεύνησης των αντιλήψεων, στάσεων και πεποιθήσεων των συμμετεχόντων/ουσών.

80 Απαντήσεις

Κατανομή Συμμετεχόντων/ουσών & Δημογραφικά

Συνολικός Αριθμός: **315** Φοιτητές/τριες

14

1η Υλοποίηση

26

2η Υλοποίηση

33

3η Υλοποίηση

8

4η Υλοποίηση

234

Εμβόλιμο μάθημα

Δημογραφικά Στοιχεία

(Δείγμα Pre-test)

Φύλο:

- Γυναίκες: **85.9%** (n=256)
- Άνδρες: **13.8%** (n=41)
- Μη δυαδικοί: **0.3%** (n=1)

Ηλικία:

- Εύρος: **19-46** έτη
- Μέσος Όρος (M): **22.7**
- Τυπική Απόκλιση (SD): **5.3**

Απαντήσεις Ερωτηματολογίων

Pre-test: **298** Post-test: **287** Beliefs: **80**

Αποτελέσματα & Κύρια Ευρήματα

Γνώση Ψηφιακών Εννοιών

Παρατηρήθηκε αξιοσημείωτη αύξηση από το pre-test στο post-test, ειδικά σε έννοιες σχετικές με την παραπληροφόρηση:

Έννοια / Θεματική	Pre (M)	Post (M)	Διαφορά	Cohen's d
Filter bubbles	1.69	3.87	+2.18	2.12
Cheap fakes	1.78	4.02	+2.24	2.05
Deep fakes	2.06	4.14	+2.08	1.80
Produser / Prosumer	1.90	3.80	+1.90	1.77

Ψηφιακές Ικανότητες

Σημαντική ενίσχυση παρατηρήθηκε στις εξής κατηγορίες δεξιοτήτων:

Κριτική Αξιολόγηση

Ουσιαστική ενδυνάμωση της ικανότητας αναγνώρισης παραπλανητικού περιεχομένου.

Κρυπτογράφηση Δεδομένων **d = 1.01**

Αύξηση γνώσεων σχετικά με την ασφαλή μετάδοση & προστασία δεδομένων.

Διαχείριση Παραβιάσεων **d = 0.98**

Βελτίωση ετοιμότητας και απόκρισης σε περιστατικά ασφαλείας.

Απαντήσεις Ερωτηματολογίου Στάσεων & Πεποιθήσεων

4.46 – 4.64

Υψηλά Σκορ Ικανοποίησης

Εξαιρετικά υψηλοί δείκτες αξιολόγησης (block means / 5.00) σε όλες τις θεματικές ενότητες.

99%

Πρόθεση Σύστασης

Τη συντριπτική πλειοψηφία των φοιτητών/τριών δήλωσαν ότι θα πρότειναν ανεπιφύλακτα το μάθημα σε συμφοιτητές τους.

★ TO HIGHLIGHT

"Spot the Troll"

Ξεχώρισε από τους φοιτητές /τριες για τον παιγνιώδη χαρακτήρα της και την άμεση μεταφορά της στη σχολική τάξη.

Απαντήσεις Ερωτηματολογίου Στάσεων & Πεποιθήσεων -Προτάσεις των φοιτητών/τριών

1. Διαδραστικότητα & Επικαιρότητα

- Επέκταση βιωματικών δραστηριοτήτων τύπου «**Spot the Troll**».
- Ανάλυση πραγματικών, επίκαιρων περιστατικών παραπληροφόρησης (εκλογές, πανδημίες, κρίσεις).

2. Ψηφιακή Εργαλειοθήκη

- Έτοιμο **Digital Toolkit** με σχέδια μαθήματος & φύλλα εργασίας για την πρωτοβάθμια τάξη.
- Ασύγχρονοι υποστηρικτικοί πόροι (video-tutorials, γλωσσάρια, infographics) για αποσυμφόρηση της ορολογίας.

3. Low-Tech & Unplugged

- Δημιουργία εκδοχών «χωρίς σύνδεση» (**unplugged**) για σχολικές τάξεις με περιορισμένες υποδομές.
- Γέφυρα ανάμεσα στο θεωρητικό πρόγραμμα σπουδών και τις πραγματικές υλικές συνθήκες διδασκαλίας.

Κύρια Ευρήματα & Αποτελέσματα Υλοποίησης

1. Ικανοποιητική Συμμετοχή

Το ΕΚΠΑ συμμετείχε ενεργά στο πρόγραμμα, προσεγγίζοντας 315 φοιτητές συνολικά μέσα από τέσσερα εξάμηνα υλοποίησης.

2. Μορφές Διδασκαλίας

Εφαρμόστηκε τόσο ως εργαστήριο επιλογής («Κριτικός Ψηφιακός Γραμματισμός») όσο και ενσωματωμένο σε υποχρεωτικό μάθημα, συνδυάζοντας πρακτική και θεωρία.

3. Βελτίωση Γνώσεων

Ουσιαστική εξοικείωση με έννοιες παραπληροφόρησης (cheap fakes, filter bubbles), παρουσιάζοντας σημαντική πρόοδο από το pre-test στο post-test.

4. Θετική Ανταπόκριση

Οι συμμετέχοντες αξιολόγησαν το μάθημα θετικά, εκφράζοντας την πρόθεση να αξιοποιήσουν τις γνώσεις στη μελλοντική διδακτική πράξη.

5. Πρακτικές Ασκήσεις

Δραστηριότητες όπως το "spot the troll" ξεχώρισαν, προσφέροντας πρακτικά εργαλεία άμεσα αξιοποιήσιμα στη σχολική τάξη.

6. Προσαρμογές Μέλλοντος

Ανάγκη για υποστηρικτικό υλικό (σχέδια μαθήματος) και λύσεις χαμηλής τεχνολογίας (unplugged activities) βάσει των σχολικών υποδομών.

Διατήρηση του μαθήματος στο Πρόγραμμα Σπουδών

**Ευχαριστώ για την προσοχή
σας**

Συζήτηση και ερωτήσεις